

DigInclude projekt: TUDATOSSÁG A DIGITÁLIS VILÁGBAN

Üdvözlünk képzésünkön!

Digitális kor. Évtizedek óta keretezi társadalmunk lehetőségeit, korlátait, folyamatait. Amikor kitört a világjárvány (Covid 19), hirtelen nem volt más választásunk: a technológia, mint digitális alternatíva megszűnt létezni, és egy nélkülözhetetlen, mindennapi erőforrássá vált, melyre masszívan támaszkodunk azóta is.

Egy dinamikus digitális jelenlétre való kényszerű átállás nem hagyott időt arra, hogy igazán rendesen átgondoljuk, tudatosítsuk azt, hogy hogyan dolgozunk, tanulunk, kommunikálunk, és működünk együtt az online terekben, akár egyénileg, vagy értékes közösségeink részeként. Felmerül tehát a kérdés: készen állunk?

Ezen a tanfolyamon erre keressük a választ, Veled együtt.

Örülünk, hogy itt vagy!

A szerzők

A képzést a Hekate Conscious Ageing Foundation csapata álmolta és alkotta meg. A hollandiai szervezet világszerte különféle tevékenységeket szervez az öregedés, az ezüstgazdaság, az együttélés, a mentális egészség, a digitális kultúra és a társadalmak témakörében.

Hogyan született meg ez a tanfolyam?

A SignCoders-szel közösen vezetünk egy 2 éves projektet, melynek neve DigInclude: Developing Digital Skills in Disadvantaged Groups.

Azért dolgozunk ebben a projektben, hogy:

- létrehozunk egy elkötelezett közösséget, ahol magyar és holland érintettek szakmai beszélgetést folytathassanak, közösen tanulhassanak, együttműködéseket kezdeményezhessenek
- támogassuk hátrányos helyzetű fiatalokat és növeljük esélyüket a munkaerő-piacon való sikeres elhelyezkedéshez főként digitális - készségeik, -írástudásuk és -jólétük fejlesztésével

A projektet az Európai Bizottság finanszírozza.

Funded by
the European Union

Szeretnél többet megtudni?

[Hekate Tudatos Öregedés Alapítvány](#)

[SignCoders](#)

[DigInclude](#)

Jó szórakozást!

TARTALOMJEGYZÉK

- 3: Használati útmutató
- 4: Célirányba, rajtvonalhoz!
- 5: Digitális felkészültség
- 6: Mennyire érzed magad felkészültnek?
- 7: A digitális felkészültség területei
- 8: A digitális felkészültség összetevői
- 9: Újdonságok a digitális felkészültség terén?
- 10: Digitális írástudás
- 11: Hogy állsz a digitális írástudással?
- 12: Digitális kompetenciák
- 13: Hogy állsz a digitális kompetenciákkal?
- 14: Digitális közösségi tudatosság
- 15: Mennyire vagy közösségtudatos?
- 16: Digitális oktatás és digitális stratégia
- 17: A Te hangod: képezd magad és legyen stratégiád!
- 18: Digitális állampolgárság
- 19: Hogy lehetsz jó digitális állampolgár?
- 20: Digitális etika
- 21: Legyünk etikusak!
- 22: Méltányosság és inkluzivitás
- 23: Digitális inklúzió
- 24: Befogadó vagy?
- 25: Biztonságos és inkluzív digitális közszolgálati infrastruktúra (DPI)
- 26: A Te hangod: digitális közszolgálati infrastruktúra
- 27: Digitális jóllét
- 28: Jól vagy digitálisan?
- 29: Digitális intelligencia (DQ)
- 30: Hogy állsz DQ terén?
- 31: Digitális kultúra
- 32: Kultúrára fel!
- 33: Helyreállítási és ellenállóképességi terv
- 34: A Te hangod: Helyreállítási és ellenállóképességi terv
- 35: Zárszó
- 36-39: Fogalomtár

Használati útmutató

Navigálj az ikonok segítségével!

Kattints a további információkért, részletekért!

Figyelem: hasznos tipp következik!

Tegyél fel magadnak egy kérdést, avagy itt az ideje elgondolkodni egy adott témakörön!

Itt egyéni vonatkozású témára vagy kérdésre számíthatsz.

Itt közösségi vonatkozású témára vagy kérdésre számíthatsz.

Itt társadalmi vonatkozású témára vagy kérdésre számíthatsz.

Itt készségekkel kapcsolatos témára vagy kérdésre számíthatsz.

Itt hozzáállással kapcsolatos témára vagy kérdésre számíthatsz.

Itt az ismeretek alkalmazásával kapcsolatos témára vagy kérdésre számíthatsz.

Gazdálkodj (okosan) az időddel és energiáddal!

Ez vizuális alapú tanfolyam, rengeteg információval. Rajtad múlik, milyen tempóban dolgozod fel az anyagot. Tapasztalataink szerint annál hatásosabb és maradandóbb a tanulási folyamat, minél több időt hagyunk a különböző témák feldolgozására és átgondolására.

Segíthet a megértésben, ha valakivel párba állsz, vagy úgy döntesz, hogy ezt a képzést egy csoporttal vagy csoportban csinálod. Ebben az esetben kérünk, mindig ügyeljetek egymás szükségleteire – mind máshogy, más ritmusban haladunk.

Egy-egy elméleti blokk mellett sok tippet és továbbgondolást elősegítő kérdést találsz. Miközben arra biztatunk, hogy merülj el rendszeren folyamatban, emlékezz, hogy a Te döntésed, hogy milyen mélyre mész. Néhány kérdésre könnyen és gyorsan tudsz majd válaszolni, néhány pedig kihívást jelenthet. Kérlek, ne engedd, hogy egy kis kényelmetlenség akadályozzon ebben a tanulási tapasztalatban, hiszen mind komfortzónánkon kívül tanulunk meg új dolgokat. Ne feledd, Te ismered magad, Te tudod, mire van szükséged: ha valami túl sok, vagy túl nehéz, később is visszatérhetsz egy-egy kérdésre, mikor jobban készen állsz.

Könnyen megeshet, hogy a képzési anyag feldolgozása során felmerülnek benned kérdések, ami szuper! Keress minket bátran, írd nekünk, és beszéljünk róla!

CONSCIOUS
AGEING
HEKATE FOUNDATION

Örömteli tanulást kívánunk!

Digitális felkészültség

Mennyire vagyunk felkészülve a különböző SZINTEKEN...

... és annak ALAPPILLÉREI...

Egyéni szint

Mennyire jól és magabiztosan navigálunk egyénként a digitális térben.

Közösségi szint

Mennyire jól és milyen minőségben kapcsolódunk egymással a digitális térben.

Társadalmi szint

Milyen minőségben és biztonsággal tervezzük, építjük és szabályozzuk digitális tereinket.

Készségek

digitális ismeretek

Bizalom

hozzaállás

Alkalmazás

gyakorlati megközelítés

Mennyire érzed magad felkészültnek?

TIPPEK NEKED!

Vizsgálódjunk több szemszögből!

Amikor a digitális felkészültségről beszélünk, három különböző szinten tehetünk megfigyeléseket:

 Egyéni – a technológiához fűződő saját viszonyunk, azzal való kapcsolatunk

 Közösségi – körök, csoportok, amikben mozogsz, ahova tartozol

 Társadalmi – emberek és közösségek átfogó, makroszinten

Légy nyitott, és vizsgálj meg egy kérdés(kör)t több szemszögből is!

Értékelés

Először **GONDOLD ÁT!**

Ezután utazz virtuálisan a déli féltekére, és próbáld ki az ausztrál kormány digitális felkészültség tesztjét!

GONDOLD ÁT!

Gondolj saját digitális készségeidre, a technológia használatának módjára és arra, hogy mennyire bízol a technológiában, és próbáld meg megtippelni saját digitális felkészültséged egy tízes skálán! Írd le, miért érzel így.

A digitális felkészültség területei

Készségek

Bizalom

Alkalmazás

Egyéni

Digitális írástudás és
Digitális kompetenciák

Digitális állampolgárság

Digitális jóllét és Digitális intelligencia

Közösségi

Digitális társadalmi tudatosság

Digitális etika, Méltányosság & inkluzivitás

Digitális kultúra

Társadalmi

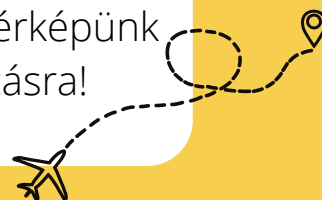
Digitális oktatás, Digitális stratégia

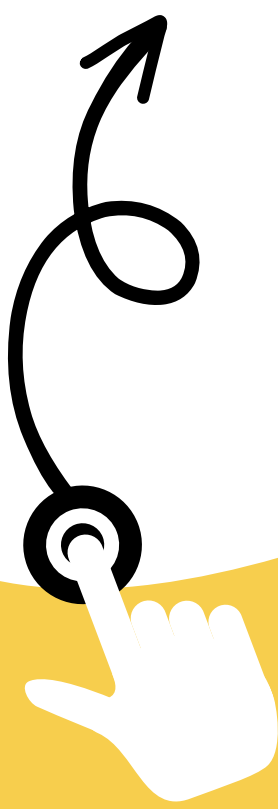
Biztonságos digitális közszolgálati infrastruktúra

Helyreállítási és ellenállóképességi terv

A PEW Kutatóközpont kutatását a Hekate Conscious Ageing Foundation fejlesztette tovább

A következő fejezetekben a digitális felkészültség térképünk egyes területeit fedezzük fel. Készülj fel az utazásra!

A digitális felkészültség alappillérei

Forrás: a PEW Kutatóközpont

Digitális írástudás

ÍRÁSTUDÁS =
az olvasás + írás képessége

kulcs a kritikus gondolkodás

DIGITÁLIS ÍRÁSTUDÁS = képesség a digitális tartalom felkutatására + fogyasztására + létrehozására + közlésére

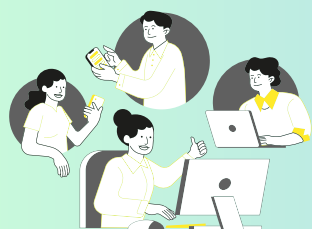
Információk megosztása,
pl.:

- bejegyzés létrehozása a közösségi médiában
- email küldése
- dokumentumok online megosztása

Digitális feladatok elvégzése,
pl.:

- okostelefon használata
- bankkivonat online megtekintése
- online hírek olvasása

**Digitális tartalom
felkutatása és
fogyasztása**

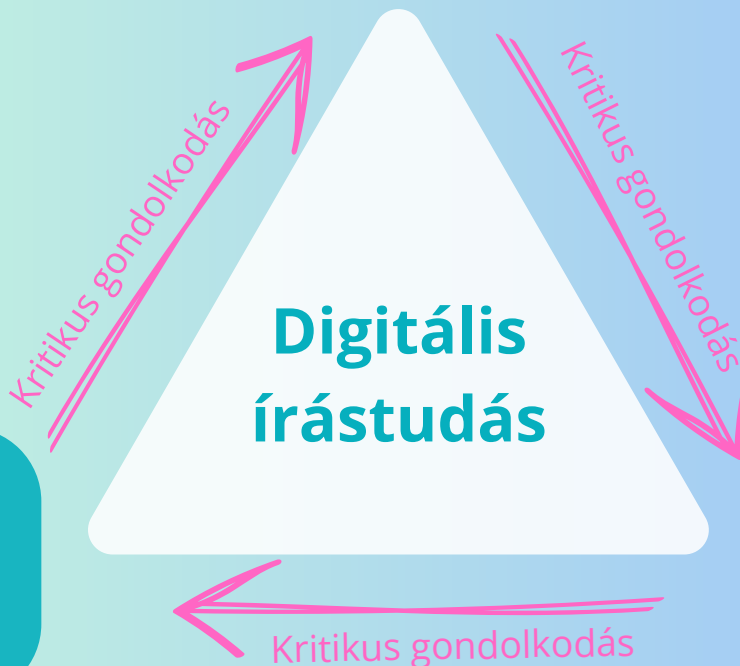

**Digitális
tartalom
közlése**

**Digitális
írástudás**

**Digitális
tartalom
készítése**

A videók készítésétől és szerkesztésétől kezdve a cikkíráson át a PDF-ek **létrehozásáig** és **szerkesztéséig** minden

Hogy állsz a digitális írástudással?

TIPPEK NEKED!

Képezd magad!

Olvasd el Spires és Bartlett (2021) tanulmányát a digitális írástudásról.

Alkalmazkodj a változáshoz!

A technológia folyamatosan változik, ezért az „élethosszig tartó tanulás” hasznos stratégia.

Fejleszd a kritikus gondolkodást!

Ismerd meg az álhíreket és a kritikus gondolkodást a BBC álhírekkel foglalkozó minikurzusában!

GONDOLD ÁT!

A digitális írástudás melyik területén érzed magad a leginkább magabiztosnak? Miért? Melyik területre kell jobban összpontosítanod a digitális írástudásod fejlesztéséhez? Miért? Jegyezz fel néhány gondolatot, majd szánj néhány percet arra, hogy átgondold, hogyan fejlődhetsz ezeken a területen. Gondolj képzésre, gyakorlásra, technikai segítség kérésére - csak legyen konkrét a megoldás a fejedben (illetve a papírodon)!

Gondolj a munkatársaidra vagy a beosztottaidra. Mely területeket szükséges fejleszteniük, és mit tehetsz a támogatásukért?

Digitális Kompetenciák

KOMPETENCIA = alkalmazási készségek **+ konkrét tudás** **+ hozzáállás**

DIGITÁLIS KOMPETENCIÁK: a digitális technológiák magabiztos, kritikus és felelős használata a tanulás, a munka és a társadalmi szerepvállalás terén

1

Információ és adatműveltség

- 1.1 Adatok, információk és digitális tartalmak böngészése, keresése és szűrése
- 1.2 Adatok, információk és digitális tartalom értékelése
- 1.3 Adatok, információk és digitális tartalom kezelése

2

Kommunikáció és együttműködés

- 2.1 Interakció a digitális technológiákon keresztül
- 2.2 Megosztás digitális technológiákon keresztül
- 2.3 A polgári szerepvállalás a digitális technológiákon keresztül
- 2.4 Együttműködés digitális technológiákon keresztül
- 2.5 Netikett (internetes illemszabályok)
- 2.6 Digitális identitás kezelése

3

Digitális tartalomkészítés

- 3.1 Digitális tartalom fejlesztése
- 3.2 Digitális tartalom integrálása és újrafeldolgozása
- 3.3 Szerzői jog és licenzek
- 3.4 Programozás

4

Digitális biztonság

- 4.1 IT biztonsági eszközök
- 4.2 A személyes adatok és a magánélet védelme
- 4.3 Az egészség és a jóllét védelme
- 4.4 A környezet védelme

5

Problémamegoldás

- 5.1 Technikai problémák megoldása
- 5.2 Az igények és technikai megoldásaik azonosítása
- 5.3 A digitális technológiák kreatív felhasználása
- 5.4 A digitális kompetenciák hiányosságainak azonosítása

A DigComp digitális kompetencia keretrendszer

Az Európai Bizottság fejlesztése

Hogy állsz a digitális kompetenciákkal?

TIPPEK NEKED!

Képezd magad!

Tudj meg többet a digitális kompetenciákról, és nézz utána, mit jelentenek pontosan. Részletes leírásokat az Európai Bizottság DigComp keretrendszerében találsz.

Mérd fel a tudásod!

Nézd át a Digitális kompetenciákat, és gondold át az erősségeid! Becsüld meg az egyes digitális kompetenciáid szintjét egy 1-től 10-ig terjedő skálán, ahol az 1 azt jelenti, hogy „fogalmam sincs mi ez”, a 10 pedig azt, hogy „tanítani tudnám”. Amikor elkészült, készítsd el a digitális kompetenciáid térképét. Gyűjtsd össze a fejlesztésre szoruló területeket, de tudatosítsd magadban azokat is, ahol magabiztosnak érzed magad.

GONDOLD ÁT!

A kompetenciák nem pusztán tudáson és készségeken alapulnak, hanem nagyon fontos a hozzáállás is. Gondold át: milyen a hozzáállásod a technológiához? Érzel ellenállást? Vagy teljesen nyitott vagy? Mit gondolsz általában a digitalizációról? Vajon megfelelő hozzáállással rendelkezel, hogy erős digitális kompetenciákkal rendelkezsz?

Ideje tovább is lépni! Válassz egy új készséget, amelyet szeretnél elsajátítani. Foglaj be a naptáradban egy 15-30 perces időtartamot, amikor megkezded a felfedező utat, és lásd, merre visz!

Digitális közösségi tudatosság

Mások érzelmeinek MEGÉRTÉSE és KEZELÉSE az ONLINE térben, és a technológiával körülvett OFFLINE interakciókban.

- A 4 tartomány és kompetencia
- Az érzelmi és szociális intelligencia

Önmagamra
figyelés

Önmagam
menedzselése

Közösségi
tudatosság

Kapcsolat-
kezelés

Érzelmi
öntudat

Érzelmi
önkontroll

Alkalmaz-
kodó
képesség

Empátia

Befolyás

Coaching
Mentorálá-
s

Elérési
orientáció

Pozitív
kilátások

Szervezeti
tudatosság

Konfliktus
kezelés

Csapat-
munka

Inspiráló
vezetés

A Key Step Media és Daniel Goleman (2018) alapján →

Mi az EQ?

„Az érzelmi intelligencia az a képesség, hogy megértsük és kezeljük saját érzelmeinket és másokét.”

Miért fontos az EQ?

Az EQ szükséges az egymásra figyeléshez, a társadalmi stabilitáshoz, értelmes kapcsolatokhoz, összetartozáshoz.

Mennyire vagy közösségtudatos?

TIPPEK NEKED!

Térképezd fel!

Készíts csapatoddal térképet a digitális folyamataitokról (azonnali kommunikáció, digitális stratégiák, a résztvevők szempontjainak kezelése, tanulás és fejlesztés, stb.). Keressétek meg azokat a pontokat, amelyek frusztrálóak, nehezek vagy megterhelőek számotokra. Tudtok megoldást találni a nehézségek kezelésére?

Kommunikációs szabályzat

Beszélgétek meg figyelmesen, hogy kinek mire van szüksége és mit vár el a közösségtől. Foglaljátok össze a mondásokat egy Kommunikációs szabályzatban, amire bármikor hivatkozni lehet a hatékony és empátikus kommunikáció és csapatmunka érdekében. További inspirációra van szükséged a témában? Kattints a [MindTools](#) cikkre.

GONDOLD ÁT!

Mit kérnél a csapatodtól, ami a digitális együttélést és közös alkotást könnyebbé tenné számodra?

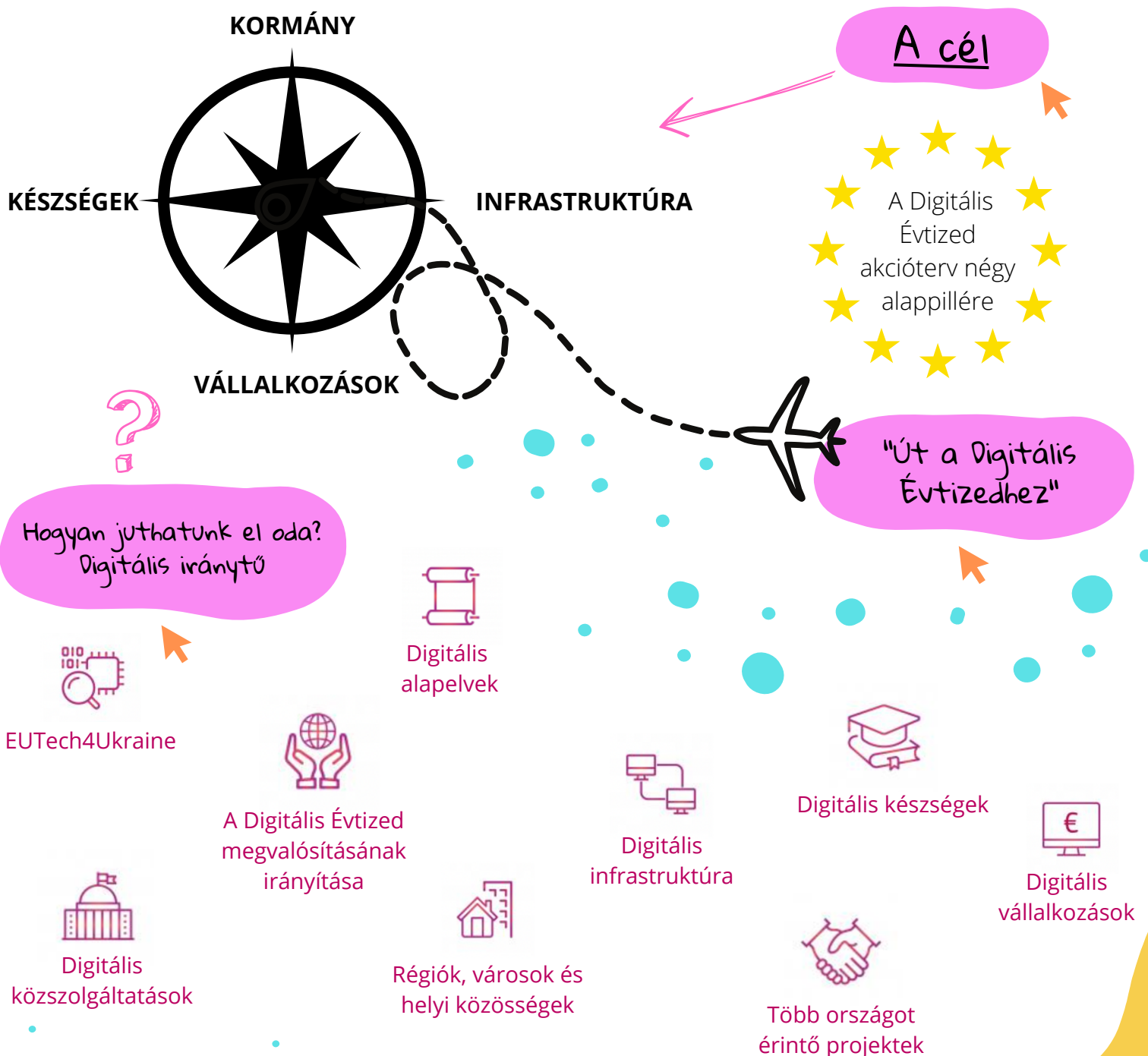

Mire van szükséged a csapatodtól ahhoz, hogy szabadon és őszintén kifejezhesd ezeket az igényeket? Tehetsz valamit azért, hogy kielégítsd ezeket az igényeket?

Digitális oktatás és Digitális stratégia

A felelősség a közintézmények, társadalmak, kormányok és az Európai Unió szintjén jelentkezik. 2020-2030: Digitális Évtized – Az EU digitális készenléti akcióterve.

A Te hangod: képezd magad és legyen stratégiád!

TIPPEK NEKED!

Tudj meg többet az EU digitális politikájáról

DigComp

Út a Digitális Évtizedhez

Digitális Évtized

Tájékozódj a hazai lehetőségekről

Készíts gyors kutatást a digitális oktatás és stratégia nemzeti politikáiról, és tekintsd meg a helyi önkormányzat terveit és irányelveit is.

GONDOLD ÁT!

Egyetértesz-e az EU, a kormányzat és az önkormányzatod digitális oktatási politikájával és stratégiájával? Ha igen, melyik alappillért/lépést részesítenéd előnyben, és miért? Ha nem, mit változtatnál ezeken az irányelveken?

Ha szeretnél hozzájárulni, hol emelhetnéd fel a hangod? Hová fordulhatsz helyi, hazai és uniós szinten, hogy elmondad a véleményed?

Digitális állampolgárság

ÁLLAMPOLGÁRSÁG: nemzethez tartozás, amely polgári, politikai és társadalmi jogokkal és kötelezettségekkel jár

DIGITÁLIS ÁLLAMPOLGÁRSÁG: a képzett, felelős és felhatalmazott technológiahasználat folyamatosan fejlődő normáinak összessége

A Digitális állampolgárság céljai

JOGOK

Általános és egyenlő hozzáférés

A véleménynyilvánítás, az információ és a kommunikáció szabadsága

A magánszféra védelme és adatvédelem

Az anonimitáshoz való jog

A tárolt magánadatok törlésének joga

Kiskorúak védelme

Szellemi tulajdon védelme

Pozitív digitális élmények önmagunkról és másokról

Az online cselekedetek következményeinek elismerése

Részvétel a közös érdekében

Forrás: Mike Ribbel

FELELŐSSÉGEK

Tiszteletteljes kommunikáció

Téves információk megosztásának elutasítása

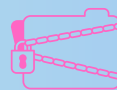
Mások szellemi tulajdonjogainak tiszteletben tartása

Mások személyes adatainak védelme

Saját bejelentkezési adataink és jelszavaink védelme

Kiberrendszerek engedély nélküli belépésének megtagadása

Annak megértése, hogy milyen információkat nem szabad megosztani

Digitális etika

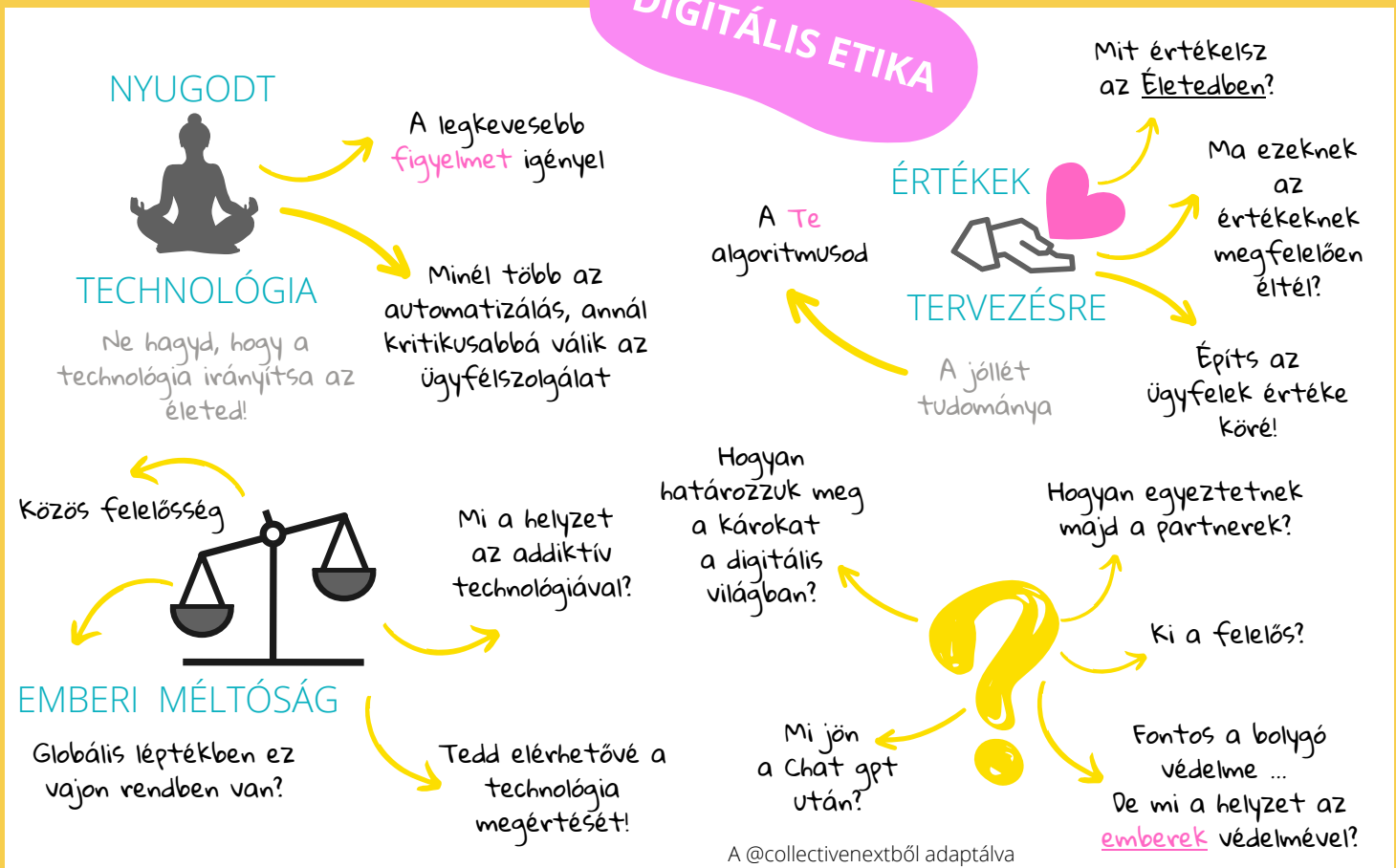

ETIKA = az erkölcs filozófiája arról, hogy mi a jó és a rossz, mi a helyes és helytelen

DIGITÁLIS ETIKA = az erkölcs filozófiája digitális és technológiai kontextusban

„Az etika nem azt kérdezi: „Mi a műszakilag megvalósítható?“, hanem azt, hogy „Mi a kívánatos?“ és „Kinek kívánatos?“
-Dr. Petra Grimm-

DIGITÁLIS ETIKA

A digitális etika összetevői

Tényezők, amelyeket figyelembe kell venni a döntés meghozatalakor

Alkalmazás

- Elfogultság (bias)
- Technikai készségek
- Dizájn
- Döntési és beleegyezési lehetőség
- Készségfejlesztés
- Az elővigyázatosság elve

Kormányzás

- Elszámoltathatóság és ellenőrzés
- Jog és politika
- Munkaerő és készségek
- Digitális jogok
- Identitás
- Digitális állandóság

Kockázat

- Biztonság
- Egészség és biztonság
- Magánélet
- Környezeti erőforrások
- Egyenlőtlenség
- Egzisztenciális kockázatok

TIPPEK NEKED!

Képezd magad!

Olvass a digitális etikáról, ismerd meg a különböző nézőpontokat!

Önellenőrzés

Szánj időt a digitális etikai szokásaid áttekintésére. Gondolj a közösségi média használatodra is!

Közösségi felülvizsgálat

Tekintsd át azon közösségek digitális etikai gyakorlatát, amelyeknek tagja vagy! Gondold át, hogy az adott csoportban vajon mindenki egyformán érti-e a közösség etikai szabályait!

GONDOLD ÁT!

Alkosd meg vizuálisan (pl. táblán vagy kollázs segítségével) a saját

a digitális etikai szokásaidat. Mit mond számodra az összkép? Mik a kritikus

kérdéseid, amikor eldöntöd, hogy valami etikus-e vagy sem? Légy kreatív, használj

színeket, nyugodtan merülj el a folyamatban!

A közösségedben hozzatok létre közös vizuális képet a digitális etikáról!

Nyugodtan használd a fenti kérdéseket.

Ahogy Dr. Grimm Petra mondja: „Az etika nem azt kérdezi: „Mi az, ami technikailag megvalósítható?“, hanem azt, hogy

„Mi a kívánatos?” és „Kinek kívánatos?”.

„Mit gondolsz erről? Mi a kívánatos és kinek kívánatos?”

Méltányosság és igazságosság

EGYENLŐSÉG

AZONOSSÁG

Az a feltételezés, hogy mindenki számára megfelelő az egyenlő támogatás – hiszen mindenki ugyanazt kapja.

Probléma: Nem mindenki indul ugyanonnan, ezért eltérő mértékű támogatásra lehet szüksége.

ESÉLYEGYENLŐSÉG

MÉLTÁNYOSSÁG

Az az elv, hogy mindenki számára ugyanazok a lehetőségek álljanak rendelkezésre. Az emberek nem egyenlő mértékű, hanem a számukra szükséges támogatást kapják meg.

Probléma: az akadályok sokszor megnehezíthetik, hogy mindenkinek pontosan azt biztosítsuk, amire szüksége van.

IGAZSÁGOSSÁG

AKADÁLYMENTESSÉG

Az ideális megoldás az, ha az egyenlőtlenségek okait szüntetjük meg, így mindenkinek valóban ugyanazok a lehetőségei. Nincsenek rendszerszintű akadályok, van tere a társadalmi befogadásnak.

Az Equasense-ből adaptálva

"Az INKLÚZIÓ, azaz a TÁRSADALMI BEFOGADÁS akkor következik be, amikor AZ EMBEREK ÉRTÉKELVE ÉS TISZTELVE érzik magukat egyéni tulajdonságaiktól és körülményeiktől függetlenül, és amikor:

- lehetőségük van egyéni és társadalmi potenciáljuk kiteljesítésére
- hozzáférést kapnak a lehetőségekhez és erőforrásokhoz
- minden helyzetben lehetőségük van a legjobbat nyújtani
- látásmódjukkal és tehetségükkel hozzájárulhatnak szervezetük fejlesztéséhez
- sokkal többet hozhatnak magukból a munkájukba, vagy érezhetik az összetartozás érzését."

Digitális inklúzió

DigInclude megközelítés

Közvetlen munkavégzés a marginalizált csoportokkal:

- Idősek
- Siketek és hallássérültek

Elsődleges törekvésünk, amikor közösségeinkben dolgozunk:

- Kíváncsiság és nyitottság
- Empátia és együttérzés

Mivel a marginalizált csoportok tagjai hajlamosak azt gondolni, hogy „kevesek” valamilyen téren, a valódi méltányossághoz az érzelmi fejlődésükre is figyelni kell.

Teret teremtünk a marginalizált csoportok nemzeteken átívelő tanulóközösségeinek a személyes és szakmai fejlődéshez.

EU-megközelítés

- „A digitális inklúzió az egész EU-ra kiterjedő erőfeszítés annak biztosítására, hogy mindenki hozzájárulhasson a digitális világhoz, és részesülhessen az előnyeiből.”

Az Európai Unió digitális befogadási stratégiájának négy alappillére:

1. Hozzáférés az IKT-hoz
2. Segítő technológiák – mint például az inkluzív tervezés: ("Az inkluzív tervezés olyan tervezési folyamat, amelyben egy terméket, szolgáltatást vagy környezetet úgy alakítanak ki, hogy a lehető legtöbb ember számára használható legyen, különösen olyan csoportok számára, akik általában kizáródnak egy felhasználói felület vagy környezet használatából.")
3. Készségek és digitális készségek
4. Társadalmi befogadás

Biztonságos és befogadó Digitális Közzszolgálati Infrastruktúra (DKI)

1

A Digitális Közzszolgálati Infrastruktúra kiépítése nem légüres térben történik. A közéleti kontextus fontos, és a DKI-t olyan biztosítékokkal kell megtervezni és irányítani, amelyek biztosítják a bizalmat és a hozzáférést mindenki számára.

HOGYAN?

- Kapacitást kell bővíteni a bizalmat teremtő szabályozások és irányelvek kidolgozásához és végrehajtásához.
- Hozzájárulásos elven működő hálózat kialakítása a DKI egyik alapja.
- A civil társadalom szereplőit fel kell hatalmazni olyan biztosítékok létrehozására, javítására és fenntartására, amelyek elszámoltathatóságot teremtenek a Digitális Közzszolgálati Infrastruktúra kialakításában és megvalósításában.
- Meg kell oldani az érzékeny adatok tárolásának decentralizálását ahol lehetséges.

2

Ahhoz, hogy a Digitális Közzszolgálati Infrastruktúra valódi felhatalmazást adjon, az összetevőit úgy kell megtervezni, hogy az inklúzió prioritást élvezzen. Ehhez olyan irányelvek és ösztönzők szükségesek, amelyek alapvetően figyelembe veszik a hagyományosan marginalizált csoportokat a platformok és felhasználói felületek tervezése során.

HOGYAN?

- Gondoskodni kell a digitális közjavak egyszerű hozzáférhetőségéről és könnyen használhatóságáról, különösen a hagyományosan marginalizált csoportok számára.
- A Digitális Közzszolgálati Infrastruktúrához kapcsolódó szolgáltatásokat úgy kell megtervezni, hogy azok offline módon is elérhetőek legyenek a polgárok számára állandó kapcsolat vagy áram nélkül.

3

Ahhoz, hogy a lakossági léptékű, az egész társadalomra kiterjedő Digitális Közzszolgálati Infrastruktúra érdemben megvalósuljon, a nyílt forráskódú digitális közjavaknak megfizethetőnek kell lenniük az országok számára, hogy azt telepítsék és fenntartsák.

HOGYAN?

- A nyílt forráskódú termékek gyártóival, a kormányokkal, adományozókkal és az ökoszisztéma szereplőivel együttműködve világos és fenntartható árképzési modelleket kell kidolgozni a nyílt forráskódú technológia használatához.
- A Digitális Közzszolgálati Infrastruktúra finanszírozásának és kiépítésének új alternatív megközelítéseit kell kidolgozni.

3 A Digitális Közjavak (DPG)
Charta céljai

Forrás: Digital Impact Alliance

TIPPEK NEKED!

Tudj meg többet az EU irányelveiről!

[Digitális Közjavak \(DPG\) Charta](#)

[Digitális Évtized](#)

[Az ENSZ Közgyűlés 2022-es felvétele a Digitális Közzolgálati Infrastruktúráról](#)

Tájékozódj a hazai lehetőségekről!

Nézz utána a digitális infrastruktúra hazai irányelveinek és stratégiáinak, és tekintsd át a helyi önkormányzat terveit is.

GONDOLD ÁT!

Egyetértesz-e az EU-s, a hazai és önkormányzati irányelvekkel és a digitális infrastruktúrával kapcsolatban? Miért? Változtatnál ezeken az irányelveken?

Ha szeretnél hozzájárulni, hol emelhetnél fel a hangod? Hová fordulhatsz helyi, hazai és uniós szinten, hogy elmondad a véleményed?

Digitális jóllét

JÓLLÉT = a testi, lelki, mentális és érzelmi egészség állapota

DIGITÁLIS JÓLLÉT: optimális egészségi állapot + személyes kiteljesedés + interperszonális elégedettség + test-lélek-szellem integritás, amelynek eléréséhez technológiai megoldásokat is alkalmazunk

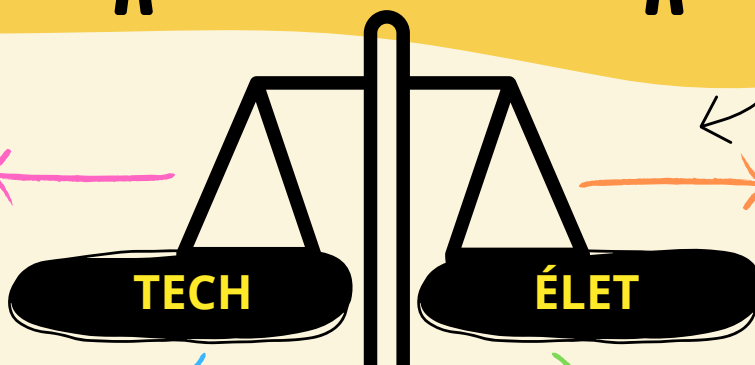
? TECHNOLÓGIA?

A digitális jóllét célja

Interperszonális elégedettség

Optimális egészségi állapot

Személyes kiteljesedés

ELFOGADJUK
a technológia örömeit és kihívásait

FENNTARTHATÓAN,
egészségesen használjuk a technológiát. Egyértelmű határokat szabunk.

Test-elme-szellem integritás

Digital Flourishing® Wheel

Azon területek térképe, melyekre összpontosítanunk kell digitális jóllétünk érdekében.

Forrás:
Digitális Wellness Intézet

TIPPEK NEKED!

Növeld a tudatosságod!

Szánj időt a Digital Flourishing felmérés kitöltésére, hogy jó áttekintést kapj a Digitális jóllétről.

Alternatív megoldásként használhatod a Google Digitális jóllét online anyagát is.

Mérd a telefonodon töltött képernyőidőt, ami segít a szokásaid felülvizsgálatában!

Közösségi beszélgetés

Beszéld meg a közösségedben, hogy mennyire érzik jól magukat! Használd a fenti felméréseket, hogy jobban megértsd őket, és lásd, hogyan támogathatod őket!

Célok, szükségletek, értékek

Tekintsd át alapvető értékeid, jelenlegi céljaid és igényeid, és vizsgáld meg, hogy a technológia jelenlegi használata támogatja-e ezeket!

GONDOLD ÁT!

Szánj egy kis időt arra, hogy őszintén megfigyeld digitális szokásaid, valamint offline szokásaid, amikor a technikai eszközök közelében vagy. Gondold át, hogy ezek a szokások támogatják-e céljaid és igényeid, és összhangban vannak-e az alapvető értékeiddel is.

Ha nem teljesen, hogyan tudnál irányt váltani? Miből tehetnél többet vagy kevesebbet a egészségesebb egyensúly és jóllét elérése érdekében? Sorolj fel mindent, amin javíthatnál, majd válassz ki egyet, és vágj bele! Gyakorold egy hétig, aztán nézd meg, milyen érzés! Ha készen állsz arra, hogy többet vállalj, akkor vedd fel a listádon a következőt!

A weboldalunkon találsz egy bevált módszert a technológiával való kapcsolatod javítására!

Digitális intelligencia (DQ)

Mi az a DQ?

A DQ meghatározása: „technológiai, kognitív, önreflexív és szocio-emocionális kompetenciák összessége, amelyek egyetemes erkölcsi értékeken alapulnak, és lehetővé teszik az egyének számára, hogy szembenézzenek a digitális tér kihívásaival és kihasználják annak lehetőségeit”.

3 SZINT

8 TERÜLET

	Digital Identity	Digital Use	Digital Safety	Digital Security	Digital Emotional Intelligence	Digital Communication	Digital Literacy	Digital Rights
Digital Citizenship	Digital Citizen Identity 1	Balanced Use of Technology 2	Behavioural Cyber-Risk Management 3	Personal Cyber Security Management 4	Digital Empathy 5	Digital Footprint Management 6	Media and Information Literacy 7	Privacy Management 8
Digital Creativity	Digital Co-Creator Identity 9	Healthy Use of Technology 10	Content Cyber-Risk Management 11	Network Security Management 12	Self-Awareness and Management 13	Online Communication and Collaboration 14	Content Creation and Computational Literacy 15	Intellectual Property Rights Management 16
Digital Competitiveness	Digital Changemaker Identity 17	Civic Use of Technology 18	Commercial and Community Cyber-Risk Management 19	Organisational Cyber Security Management 20	Relationship Management 21	Public and Mass Communication 22	Data and AI Literacy 23	Participatory Rights Management 24

Forrás: [DQ Institute](#)

Hozzájárulás a Future Readinesshez

Digitális kultúra

KULTÚRA = életmód:
adott embercsoport szokásai és hiedelmei

„A kultúra megeszi a stratégiát reggelire.”
-Peter Drucker-

DIGITÁLIS KULTÚRA

AMI NEM A DIGITÁLIS KULTÚRA:

nem kikerülhető

nem csak "hab a tortán"

nem csak a küldetésnyilatkozatban vagy az etikai kódexben foglaltakat jelenti

összetett

eszmei

árnyalt

KIHÍVÁS A CÍMEZÉS

egy csoport társadalmi viselkedése, normái és hiedelmei

amit egy szervezetben az emberek elfogadott viselkedésmintáknak tekintenek

digitálisan

"mi ezt így csináljuk!"

AMI A DIGITÁLIS KULTÚRA:

kritikus

jól megkülönböztethető és következetes

szándékos

A DIGITÁLIS ÉRETTSÉG

lehetővé teszi a fejlődést

új lehetőségeket teremt

Forrás:
The Technology Fallacy

Közösségi média és digitális kultúra

HOGYAN?

Ami a közösségi médiában való részvételhez szükséges:

- Szándékosság
- Kritikus hozzáállás
- Egyéni és következetes hang

KOCKÁZATOK

Amire különösen figyelni kell:

- Negatív összehasonlítás a közösségben
- Álhírek és internetes zaklatás
- Médiabuborékok

MIT?

- Tisztelet
- Befogadás
- Kritikus gondolkodás
- Elköteleződés

TIPPEK NEKED!

Kapcsolódás a közösséghez

Kezdeményezz beszélgetést arról, hogy mit jelent a digitális kultúra a közösséged számára, és gondoljátok át együtt, hogyan lehet értékes kultúrát teremteni! Ez jó lehetőség arra is, hogy visszajelzést kapjunk a saját kultúránkról.

Értékelj újra a közösségi médiát!

Figyeld meg, hogy nincsenek-e álhírek vagy nem történik-e internetes zaklatás az általad kezelt online közösségekben! Győződj meg róla, hogy világos szabályokat határoztál meg arról, hogy milyen viselkedést tolerálsz és mit nem az online tereidben!

Meríts ihletet!

Vedd fel a kapcsolatot más helyi és nemzetközi közösségekkel, és beszélgetsetek arról, hogy ők hogyan építik a digitális kultúrájukat!

GONDOLD ÁT!

Mit jelent számodra a digitális kultúra? Mitől lesz értékes? Szerinted milyen hatással van a közösségi média a digitális kultúrára? Gondolkodj el ezen egy pillanatra, és jegyezd le a gondolataid.

Hogy néz ki jelenleg a digitális kultúra a csapatodban/ közösségedben? Mit lehetne jobban csinálni? Hogyan befolyásolja a közösségi média ezt a kultúrát?

Helyreállítási és

Ellenállóképességi

Terv

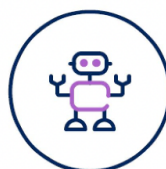

„Széleskörű válaszlépés részeként a Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv célja a koronavírus-járvány gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése, valamint az európai gazdaságok és társadalmak fenntarthatóbbá, ellenállóbbá és felkészültebbé tétele a koronavírus-járvány kihívásaira, valamint a zöld és a digitális átállásra.”

ELLENÁLLÓKÉPESSÉG = a problémák jelentkezése után gyorsan vissza tudunk térni egy korábbi jó állapotba

Zöld átállás

Digitalizáció

Előrelátó, fenntartható és befogadó növekedés

Szociális és területi egység

Egészségügyi, gazdasági, társadalmi és intézményi ellenállóképesség

Ifjúsági akcióterv

A Helyreállítási és Ellenállóképességi Terv hat pillére

A REPowerEU terv része

Minden EU tagállam rendelkezik nemzeti Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervvel

TIPPEK NEKED!

Tudj meg többet az EU irányelveiről!

Az Európai Bizottság Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve

Az Európai Bizottság REPowerEU terve

Tájékozódj a hazai tervekről!

Nézz utána a magyarországi Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervnek, és tekintsd át a helyi önkormányzat terveit is.

GONDOLD ÁT!

Egyetértesz-e az EU-s, a hazai és önkormányzati helyreállítási és ellenállóképességi tervekkel? Miért? Mit változtatnál ezeken az irányelveken, ha nem értesz egyet?

Ha szeretnél hozzájárulni, hol emelnéd fel a hangod? Hova fordulhatsz helyi, országos és uniós szinten, hogy elmond a véleményed?

TIPPEK NEKED!

Legyél tudatos!

Most, hogy befejezted a tanfolyamot, tedd fel a kérdést: mi a következő lépés? Tekintsd át a tanultakat, és dönts el, milyen lépéseket kell tenned saját vagy közösségeid digitális felkészültségének javítása érdekében! Ne feledd, már heti egy cikk a témában is hasznos lehet! :)

Készíts tervet!

Tervezz előre! Használd a SMART szempontokat a számodra valóban megfelelő célok kitűzéséhez:

- Specific (Konkrét)
- Measurable (Mérhető)
- Achievable (Teljesíthető)
- Reasonable (Ésszerű)
- Time-bound (Határidős)

Használd az elérhető erőforrásokat!

- Kapcsolódj a társaidhoz!
- Legyél aktív olyan közösségben, amelynek hasonló céljai vannak.
- Használd az [Osmosis Carenet-et](#).
- Kérdezd szakértőinket: bármikor fordulhatsz hozzánk!

GONDOLD ÁT!

Szánj egy kis időt a képzés anyagának és gondolatainak áttekintésére. Mit tanultál a digitális felkészültségről? Mit tanultál magadról és a közösségedről? Mik a legérdekesebb tanulságok?

A tanácsok és tippek alapján valószínűleg már tudod, hogy milyen lépésekkel javíthatod a digitális felkészültséged. Miközben arra biztatlak, hogy készíts tervet, arra is kérlek, hogy válassz egy kis lépést, amit már most megtehetsz! Tervezd be a naptáradba valamikor a következő 72 órára.

Összességében milyen volt számodra a tanfolyam? Reméljük, hogy örömeidre szolgált, és érdemes volt munkát fektetni a digitális felkészültséged fejlesztésébe!

Gratulálunk!

Fogalomtár

Digitális készenlét: olyan állapot, amely megmutatja, hogy az egyének mennyire jól és magabiztosan navigálnak a digitális térben (személyes szinten); mennyire jól és magabiztosan lépnek kapcsolatba egymással a digitális térben (közösségi szinten); és mennyire jól és biztonságosan tervezik, építik és szabályozzák a digitális tereket (társadalmi szinten).

Digitális készségek: a digitális készenlét három pillérének egyike, amelyek az online munkamenet kezdeményezéséhez, az interneten való böngészéshez és a tartalom online megosztásához szükséges készségeket jelentik.

Digitális bizalom: a digitális készenlét három pillérének egyike. A bizalom, vagyis az emberek meggyőződése arról, hogy képesek meghatározni az online információk megbízhatóságát és megvédeni a személyes adataikat.

Digitális alkalmazás: a digitális készenlét három pillérének egyike. A digitális készségek és bizalom a digitális felkészültség harmadik dimenziójában, az alkalmazásban fejeződik ki, vagyis abban, hogy az emberek milyen mértékben használják a digitális eszközöket az online feladatok elvégzése során.

Írástudás: az olvasás és az írás képessége.

Digitális írástudás: képesség a digitális tartalom felkutatására, fogyasztására, létrehozására és közlésére a kritikus gondolkodás alkalmazása mellett.

Kritikus gondolkodás: az információk értékelésének képességére utal, és tudatában van az elfogultságoknak vagy feltételezéseknek, beleértve a sajátját is.

Elfogultság (angolul bias): egy adott tendencia, hajlam, érzés vagy vélemény, különösen, ha indokolatlan vagy nem ismeretekre épül.

Gondolkodásmód: az ember gondolkodásmódja és véleménye, kialakult attitűdkészlete.

Álhírek: hírként bemutatott hamis vagy félrevezető információk.

Kompetencia: az egyén képességei, ismeretei és hozzáállása (magatartása) egy bizonyos területen.

Digitális kompetencia: a digitális technológiák magabiztos, kritikus és felelősségteljes használata és elkötelezettsége a tanulás, a munka és a társadalomban való részvétel érdekében.

Fogalomtár

DigComp keretrendszer: Az Európai Bizottság kezdeményezése és stratégiája a digitális kompetenciák fejlesztésére.

Érzelmi intelligencia (EQ): az a képesség, hogy megértsük és kezeljük saját érzelmeinket és érzéseinket, valamint másokét.

Közösségi tudatosság: az érzelmi intelligencia négy tartományának egyike, amely mások érzelmeinek megértését és kezelését jelenti

Digitális közösségi tudatosság: mások érzelmeinek megértése és kezelése online állapotban, miközben a technológia körülveszi az offline interakciókat.

Digitális évtized: az EU digitális készenléti politikája. A Digitális Évtized szakpolitikai program, amely 2030-ra konkrét célokat és célkitűzéseket fogalmaz meg, irányítja Európa digitális átalakulását.

Út a digitális évtizedhez: Az EU konkrét terve társadalmunk és gazdaságunk digitális átalakulásának 2030-ig történő megvalósítására.

Állampolgárság: nemzethez tartozás, amely polgári, politikai és társadalmi jogokkal és kötelezettségekkel jár.

Digitális állampolgárság: a képzett, felelős és felhatalmazott technológiahasználat folyamatosan fejlődő normáinak összessége

Etika: erkölcsi filozófia arról, hogy mi a jó és rossz, mi a helyes és helytelen.

Digitális etika: erkölcsi filozófia arról, hogy mi a jó vagy rossz, és mi a helyes vagy helytelen erkölcsileg digitális és technológiai kontextusban.

Egyenlőség: az a feltételezés, hogy mindenki ugyanazt a támogatást élvezi – hiszen mindenki ugyanazt kapja. Azonosság.

Méltányosság: az emberek ugyanazokhoz a lehetőségekhez jutnak. Az emberek nem ugyanazt a támogatást kapják, de mindenki megkapja a szükséges támogatást. Saját tőke.

Sokszínűség: arról szól, hogy mi tesz mindannyiunkat egyedivé, és magában foglalja háttérünket, személyiségünket, élettapasztalatainkat és hiedelmeinket, mindazokat a dolgokat, amelyek azzá tesznek, akik vagyunk.

Befogadás: akkor fordul elő, amikor az emberek úgy érzik, értékelik és tisztelik őket. Az egyéni tulajdonságaiktól vagy körülményeiktől függetlenül.

Fogalomtár

Digitális befogadás: az egész EU-ra kiterjedő erőfeszítés annak biztosítására, hogy mindenki hozzá tudjon járulni a digitális világhoz, és részesülhessen abból.

Biztonságos digitális közszolgálati infrastruktúra (DPI):

a Digital Impact Alliance (DIAL) és a Digital Public Goods Alliance (DPGA) által kidolgozott Digitális Közjavak Charta (DPGC) egyik stratégiája.

jóllét: az ember jólléti állapota. A jóllét holisztikus állapota.

Digitális jóllét: az optimális egészségi állapot, a személyes kiteljesedés, az interperszonális elégedettség és a test-lelki-szellem integritás, amelyet az ember a technológia használatával érhet el.

Digitális virágzó kerék: a digitális jólléthez szükséges területek vizuális leképezése. A Digital Wellness Institute fejlesztése.

Digitális intelligencia: technológiai, kognitív, önreflexív és szocio-emocionális kompetenciák összessége, amelyek egyetemes erkölcsi értékeken alapulnak, és lehetővé teszik az egyének számára, hogy szembenézzenek a digitális élet kihívásaival és kihasználják annak lehetőségeit.

Kultúra: életforma; egy adott embercsoport általános szokásai és hiedelmei egy adott időben.

Digitális kultúra: társadalmi viselkedés, normák és hiedelmek egy csoportnál a digitális térben.

Internetes zaklatás: elektronikus kommunikáció használata egy személy zaklatására, jellemzően megfélemlítő vagy fenyegető jellegű üzenetek küldésével.

Negatív társas összehasonlítás: másokhoz képesti alacsonyrendűség érzése olyan területeken, mint a képességek, a személyes jellemzők, a munkahelyi vagy iskolai teljesítmény, a pénzügyek, a sport és a kapcsolatok. A digitális tartalom szerkesztéssel és szűréssel elősegíti a negatív társadalmi összehasonlításokat.

Médiabuborék: olyan környezet, ahol a hírek, a szórakoztatás csak egy ideológiai vagy kulturális nézőpontot képvisel, és kizár vagy félreértelmez más nézőpontokat.

Algoritmusok: számítások vagy egyéb problémamegoldó műveletek során követendő folyamat vagy szabályrendszer. Különösen szoftveres környezetben használatos fogalom.

Fogalomtár

Helyreállítási és ellenállóképességi terv: az

EU helyreállítási és ellenálló képességi stratégiája, amelynek célja a koronavírus-járvány gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése, valamint az európai gazdaságok és társadalmak fenntarthatóbbá, ellenállóbbá és felkészültebbé tétele a zöld és digitális átállás kihívásaira és lehetőségeire.

Ellenállóképesség: az a tulajdonság, hogy problémák után gyorsan vissza tudjunk térni egy korábbi jó állapotba